

**การประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6
PROJECT EVALUATION REPORT FOR ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT BASED ON QUALITY
SCHOOL POLICY OFFICE OF NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATION AREA 6
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2**

สนอง สุตสะอาด^{1*}

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

* Corresponding Author E-mail : veerasakph.d.10@gmail.com

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัย กระบวนการและผลผลิตและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพ ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Daniel Stufflebeam กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2561 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบประเมินโครงการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) สถิติวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินพบว่า 1) ด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการ 2) ด้านปัจจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถเหมาะสมในการสร้างแนวทางและเกณฑ์การประเมินโรงเรียนสิ่งแวดล้อมคุณภาพ 3) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และโรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน 4) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ปรับปรุงพัฒนา สิ่งแวดล้อมให้เป็นสถานที่ น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน 5) ด้านผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการนี้มีประโยชน์ต่อโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่ควรดำเนินการต่อไปทุกปีการศึกษา

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, สิ่งแวดล้อม, โรงเรียนคุณภาพ

ABSTRACT

The evaluation of the Promoting School Environmental project based on the quality school policy of the Office of NakhonRatchasima Primary Education Area 6 was Purposes at assessing the contexts, factors, processes and productivities of environmental development based on the policy of quality schools using the CIPP Model by Daniel Stuffle Beam. The sample size was 346 persons. The data were collected by using the questionnaires. The evaluation form of the evaluation of the Promoting School Environmental project based on the quality school policy of the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Area 6 was rated 5 scales based on the Likert method. Statistical analysis, frequency, means, percentage and standard deviation.

The results of the evaluation were found that:

1. The results of the evaluation of the environmental development project according with the quality school policy of the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Area 6 in the overall contexts area were found to be at the highest level and pass the assessment criteria as prescribed. Considering each item, it was found that the item had the highest average value Is the definition of the principles and rationale of the project.

2.The results of the evaluation of the environmental development project in accordance with the quality school policy of the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Area 6 in the overall factors area were found to be at a high level and pass the assessment criteria as prescribed. Considering each item, it was found that the item had the highest average value, The Board has the knowledge and ability to create guidelines and criteria for school quality assessment.

3. The result of the evaluation of the environmental development project in accordance with the quality school policy of the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Area 6 in the overall processes area were found to be at the highest level and pass the assessment criteria as prescribed. Considering each item, it was found that the item had the highest average value,The Office of Educational Service Area has appointed the Operation Committee. And the school has a clear mandate for the project.

4. The results of the evaluation of the environmental development project in accordance with the quality school policy of the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Area 6 in the overall productivities were found to be at the highest level and pass the assessment criteria as prescribed. Considering each item, it was found that the item had the highest average value, The school has improved. The environment is a pleasant place to study.

5. The results of the satisfaction evaluation of the stakeholders showed that the overall satisfaction were at a high level and pass the assessment criteria as prescribed. Considering each item, it was found that the item had the highest average value, This project is beneficial to schools and district offices. Should proceed every school year.

Keywords: Project evaluation, Environment, Quality school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ทั้งสติปัญญา อารมณ์และสังคม ประเทศใดประชากรในประเทศมีคุณภาพการศึกษาสูงประเทศนั้นก็จะมีการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน โดยหน้าที่ของรัฐในการจัดการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัยภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มีหลักการสำคัญคือ ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคณะครูและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม และยึด วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อมุ่งพัฒนา ประเทศไทย ให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ , 2559) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 6 และมาตรา 52 ได้กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 มุ่งให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งการสร้างความเป็นธรรมในสังคมเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญในการสร้างจิตสำนึกของคนในสังคมให้เห็นถึงคุณค่าและมีความตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคมร่วมกัน เพื่อสร้างเสริมการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพโดยการสร้างความไว้วางใจและเกื้อกูลกันในสังคม ด้วยค่านิยมใหม่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดเน้นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและมีสุขภาพที่ดี มีความรักชาติและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่กำหนดตามหลักสูตร จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการคือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) ดังนั้นโรงเรียนเกิดจากสภาพทางสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ เอกสาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอ และมีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โรงเรียนเป็นระบบสังคมรูปนัยที่จะต้องจัดความสัมพันธ์

ภายนอกกับกระบวนการภายในองค์การให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของกระบวนการจัดการศึกษาของระบบสังคมในโรงเรียนมีความมั่นคงก็ต่อเมื่อสร้างผลผลิตเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม วัตถุประสงค์ของโรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาพแวดล้อมที่มากระทบกระทั่งภายในและภายนอก และสามารถสร้างความพึงพอใจในการทำงานของครู (พิมพ์พรณ สุริโย, 2552)

ผลจากการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีนโยบายหลักในการบริหาร โรงเรียนคุณภาพ ที่เน้นคุณภาพสิ่งแวดล้อม คุณภาพครู บุคลากร และคุณภาพนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6, 2558) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยังไม่บรรลุผลเป็นที่น่าพอใจ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยเฉลี่ยทั้งหมด ในเขตพื้นที่การศึกษา ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา (2559-2560) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าร้อยละ 50 และคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปี 2559-2560 ได้ร้อยละ 41.15 และร้อยละ 39.40 ตามลำดับ ระดับประเทศได้ ร้อยละ 40.51 และ ร้อยละ 37.93 ตามลำดับ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยโดยรวม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปี 2559-2560 ได้ร้อยละ 33.06 และ ร้อยละ 32.36 ตามลำดับ ระดับประเทศได้ ร้อยละ 35.71 และร้อยละ 34.48 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับระดับประเทศแล้วยังต่ำกว่าระดับประเทศทั้ง 2 ปี (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6, 2560) จากคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่กล่าวมา สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ ซึ่งยังต่ำกว่าร้อยละ 50 เช่นกัน แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างเร่งด่วน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่เพียงที่จะมุ่งพัฒนาด้านความรู้ความสามารถและด้านวิชาการเท่านั้น ยังต้องมุ่งเน้นพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ใน 3 ด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ (โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยรังสิต, 2542) และพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กันไปด้วย จึงต้องสร้างต้นแบบความเข้มแข็งทางคุณธรรม จริยธรรม เชื่อมโยงภาคเครือข่ายและสังคมให้มีเอกภาพในการขับเคลื่อนการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มุ่งสร้างความเข้มแข็ง ทางคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน บุคลากรหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้ากับการบริหารงบประมาณให้โปร่งใสและตรวจสอบได้ (ประภาพร จันทร์ศรี , 2559)

จากที่ความเป็นมาความสำคัญและปัญหาที่กล่าวข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 จึงได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบาย โรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เพื่อเสริมสร้างโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ขึ้น ซึ่งโครงการดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 จึงมีความสนใจที่จะรายงานประเมิน

โครงการนี้ อย่างเป็นระบบเพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุจุดมุ่งหมาย จึงเห็นควรรายงานประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 เพื่อเสริมสร้างโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการดำเนินการของโครงการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของชิปปี้ (CIPP MODEL) มาใช้ในการประเมินโครงการ คือการประเมินบริบท ประเมินปัจจัยนำเข้า ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิตและประเมินผลความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วัตถุประสงค์การประเมิน

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการการพัฒนาล้างแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6
2. เพื่อประเมินปัจจัยการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6
3. เพื่อประเมินกระบวนการการพัฒนาล้างแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6
4. เพื่อประเมินผลผลิตการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คนครู จำนวน 1,309 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,635 คน รวมทั้งสิ้น 3,125 คนเป็นบุคลากรสังกัดโรงเรียนรัฐบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2561 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา, 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 346 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และMorgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ในการประเมินครั้งนี้ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 แบบประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ใน 5 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผู้รายงานดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ประมวลข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินในส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มาวิเคราะห์ทำการตรวจให้คะแนนและแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในส่วนที่เป็นมาตราส่วน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

ตารางที่ 1 แสดงวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ระดับความ		แปลผล	เกณฑ์	ผลการประเมิน
	คิดเห็น				
	$\bar{X}$	S.D.			
ด้านบริบท	4.67	0.10	มากที่สุด	$\bar{X} \geq 3.51$	ผ่าน
ด้านปัจจัย	3.95	0.13	มาก	$\bar{X} \geq 3.51$	ผ่าน
ด้านกระบวนการ	4.59	0.08	มากที่สุด	$\bar{X} \geq 3.51$	ผ่าน
ด้านผลผลิต	4.90	0.17	มากที่สุด	$\bar{X} \geq 3.51$	ผ่าน
ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.26	0.11	มาก	$\bar{X} \geq 3.51$	ผ่าน
รวม	4.42	0.08	มาก	$\bar{X} \geq 3.51$	ผ่าน

ตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.08$) และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.17$) รองลงมา คือ ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.10$) อยู่ในระดับมากที่สุดและด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.08$) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านปัจจัย ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.13$) อยู่ในระดับมาก สรุปผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

จากข้อค้นพบผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 นำเสนอการอภิปรายผล ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายหรือกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

2. ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านปัจจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถเหมาะสมในการสร้างแนวทางและเกณฑ์การประเมินโรงเรียนสิ่งแวดล้อมคุณภาพ

3. ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และโรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน

4. ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ปรับปรุงพัฒนา สิ่งแวดล้อมให้เป็นสถานที่ น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน

5. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการนี้มีประโยชน์ต่อโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่ ควรดำเนินการต่อไปทุกปีการศึกษา

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 นำเสนอการอภิปรายผล ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายหรือกลยุทธ์ของสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ได้ออกประกาศให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตามกลยุทธ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงตระหนักถึงความสำคัญในการจัด สภาพแวดล้อมใช้เป็นแหล่งเรียนรู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทัดโนย นาพา (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในองค์การบริหารส่วน จังหวัดอุดรธานีตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ด้านปัจจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถเหมาะสมในการสร้างแนวทางและเกณฑ์การประเมินโรงเรียนสิ่งแวดล้อม คุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ได้ดำเนินกิจกรรมตาม โครงการอย่างเป็นระบบ บริหารจัดการในรูปแบบองค์คณะบุคคลมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสร้างแนวทางการ ปฏิบัติและหลักเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน สอดคล้องกับสำเร็จ นิมปัส (2555) ได้ศึกษา การประเมินโครงการ พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ พบว่า โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในโรงเรียนมีการติดตาม ประเมินผล แก้ปัญหา และการพัฒนาของการดำเนินงาน และ บุคลากรมีจำนวนเหมาะสมกับงานที่ได้รับ มอบหมาย อยู่ในระดับมาก โครงการห้องเรียนคุณภาพ งบประมาณของ โครงการมีความเพียงพอเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และโครงการพัฒนาห้องสมุด การดำเนินงานมีวิธีดำเนินงานที่ เหมาะสม และมีการนำวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และโรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ อย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ได้ มอบหมายภาระงานให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนและสนองนโยบายการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงามน่าดู น่าอยู่ น่าเรียน สอดคล้องกับประกอบ หาญณรงค์ (2557) ได้ศึกษา รายงานการประเมินโครงการพัฒนาบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่าย โรงเรียน หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ พัฒนาบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์ ภาคีเครือข่ายโรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2557 ตามความ

คิดเห็นของนักเรียน ครูและผู้ปกครองโดยรวมทั้งสามกลุ่มที่ประเมินได้คะแนนเฉลี่ย 20 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็นตัวชี้วัด

4. ผลการประเมินโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ปรับปรุงพัฒนา สิ่งแวดล้อมให้เป็นสถานที่ที่น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ได้รณรงค์ให้โรงเรียนทุกแห่งในสังกัด จัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม เป็นแบบอย่างของชุมชน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์แก่นักเรียนได้ โรงเรียนที่สะอาด สดชื่น ร่มรื่น เรียบง่าย สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุอาคารสถานที่ที่ได้รับการดูแลมีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมจะทำให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพลทำให้เป็นคนละเอียดอ่อน จิตใจแจ่มใส รักสวยรักงาม รักความสะอาด รักความสงบ เรียบง่าย ทำให้เข้าใจตนเอง และผู้อื่นไปด้วย จึงเป็นการสมควรที่โรงเรียนจะต้องพยายามจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียน เพื่อประโยชน์และความสุขของนักเรียนโดยถ้วนหน้า สอดคล้องกับ สำเริง นิมปल्ली (2555) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ผลการประเมินผลผลิต พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการนี้มีประโยชน์ต่อโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่ ควรดำเนินการต่อไปทุกปีการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมนับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากในการจัดการศึกษาเพราะจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่น่าเรียน อันจะนำมาซึ่งความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมนั้นเป็นหน้าที่โดยตรงของทางโรงเรียนจะต้องกำหนดให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสังคม สภาพแวดล้อมในโรงเรียนย่อมมีผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียน รวมทั้งอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าโครงการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มองเห็นความสำคัญการจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพมากที่สุด สอดคล้องกับวัชรศักดิ์ วุฒิชัยนันต์ (2559) ได้ศึกษา ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่งจังหวัดชลบุรี พบว่า 1) การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน เทศบาล 1 (สถาวร) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สำเริง นิมปल्ली (2555) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรภาครัฐ เอกชน ในการระดมทรัพยากรด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพ

1.2 ด้านบริบท จากการศึกษาพบว่ามีความเห็นสอดคล้องระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด นั้นย่อมหมายถึงจุดเริ่มต้นของโครงการที่มีความถูกต้อง เหมาะสม รายละเอียดของแต่ละข้อกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายหรือกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แต่สื่อให้เห็นว่าผู้บริหารโครงการควรพิจารณาในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ และควรมีการปรึกษาร่วมกันถึงผลการประเมิน เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมในการจัดโครงการครั้งต่อไป

1.3 ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารโครงการควรมีการปรับนโยบายในด้านความพร้อมความเหมาะสมของระยะเวลา คือควรมีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาการศึกษาการประเมินโครงการหลังจากการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเสร็จสิ้นโดยเร็วและการบริหารจัดการเรื่องการจัดสรรงบประมาณควรมีนโยบายลงสู่โรงเรียนในภาคปฏิบัติ

1.4 ด้านกระบวนการ ผู้บริหารโครงการควรมีการปรับนโยบายในด้านการประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องต้องทำความเข้าใจกับคณะกรรมการทุกชุดและโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นไปตามจุดประสงค์

1.5 ด้านผลผลิต จากผลการประเมิน โดยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด หลังจากดำเนินโครงการอบรมเสร็จสิ้นแล้วควรมีการประเมินถึงความยั่งยืนคงสภาพต่อไปด้วย

1.6 ควรมีการพัฒนาโครงการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามผลการวิจัย เพื่อแก้ไขปรับปรุงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาด้านปัจจัยและตัวบ่งชี้ที่มีผลต่อการจัดสิ่งแวดล้อมตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ควรมีการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในเขตพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

_____. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

ประภาพร จันทร์คมี. (2559). “การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา: กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี”. *วารสารวิชาการคุณความดี*, ปีที่ 5, ฉบับที่ 1, 1-21.

- พิมพรรณ สุริโย. (2552). **ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9.** กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต. (2542). **การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน** โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555 – 2559.** ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 128. ตอนพิเศษ 125 ง. หน้า 1-183.14 ธันวาคม 2554.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. (2558). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558.** นครราชสีมา.
- _____. (2561). **คะแนน O – NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี2560.** นครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน** มาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].